

др СТЕВАН ЛИЛИЋ • др СЛАВОЉУБ ПОПОВИЋ

ОСНОВИ ПРАВНИХ ПОСТУПАКА

ЗА IV РАЗРЕД ПРАВНЕ И БИРОТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ

ЗАВОД ЗА УЧБЕНИКЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА • БЕОГРАД

2003

Рецензенти

др МОМЧИЛО ГРУБАЧ, редовни професор Правног факултета у Новом Саду
МИЛАН ЖУГИЋ, педагошки саветник у Министарству просвете Републике Србије,
Београд

ЉИЉАНА РАДОЈЧИЋ, професор Економске школе у Крагујевцу, Крагујевац

Уредник

ДИМИТРИЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ

Одговорни уредник

др ПЕТАР ПИЈАНОВИЋ

За издавача

РАДОСЛАВ ПЕТКОВИЋ, директор и главни уредник

Министарство просвете Републике Србије, решењем број 650-02-014/95-03 од 23. марта 1995. године, одобрило је овај уџбеник за издавање и употребу у четвртој разреди правне и биротехничке школе.

ISBN 86-17-11158-5

Предговор трећем издању

Наставни циљ предмета *Основи правних пословних аката*, према утврђеном програму (Службени гласник РС – Просветни гласник 7/93) је стручно оспособљавање ученика IV разреда за подручје рада економије, права и администрације за образовне профиле правни техничар и техничар обезбеђења да самостално примењују прописе у решавању конкретних случајева у утврђивању појединачних права и извршавању обавеза правних и физичких лица заснованих на позитивним материјалним прописима као и да ученици II и III разреда образовног профила правни техничар, техничар обезбеђења, биротехничар, дактилограф и портир упознају основе управног поступка.

Аутори су у односу на досадашњу обраду ове материје извршили одговарајуће усклађивање текста са променама у позитивном праву насталим, пре свега, усвајањем Уставне повеље (4. фебруар 2003), чиме престаје да постоји Савезна Република Југославија, а конституисана је нова државна заједница Србија и Црна Гора. Уставна повеља у чл. 63. и 64. одређује да сва права и обавезе Савезне Републике Југославије прелазе на Србију и Црну Гору, а закони СРЈ у пословима Србије и Црне Горе примењиваће се као закони Србије и Црне Горе. У складу са Уставном повељом државе чланице имају обавезу да донесу своје законе, што значи да ће доћи до интервенција и у процесном законодавству које је до сада углавном било у искључивој надлежности Федерације. Градиво је такође уређено у складу са новим Закоником о кривичном поступку, као и изменама и допунама у области прекршајног и парничног поступка.

Као што је и раније истакнуто, при обради градива, обратила се пажња на оспособљавање ученика за самостални и креативни рад и примену одредби процесних прописа у пракси. Због тога су након сваке тематске целине формулисана одговарајућа контролна питања, конкретни задаци и вежбе за ученике као и одговарајући образци и примери решења, пресуда, закључака, одлука, и других процесних аката, са општим упутствима за вежбу. Уз асистенцију наставника и правилним извођењем наставе и вежби, стручно-педагошки циљ овог предмета може се у потпуности остварити. Одговарајући чланови закона у формуларима и моделима усклађени су са постојећим променама.

Београд,
Јули 2003.

Аутори

Садржај

Предговор трећем издању	3
ОСНОВИ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА	4
1. Појам и значај кривичног поступка	4
2. Начела кривичног поступка	14
3. Субјекти кривичног поступка	23
4. Покретање и ток кривичног поступка	37
5. Кривичне санкције	78
6. Посебни поступци	90
ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК	93
1. Појам, врсте прекршаја и разликовање прекршаја од других деликата	93
2. Надлежност за прописивање прекршаја	95
3. Начела прекршајног поступка	96
4. Прекршајне казне и заштитне мере	97
5. Услови и посебни случајеви одговорности за прекршаје	98
6. Застарелост гоњења и извршења	101
ОСНОВИ ГРАЂАНСКОГ ПОСТУПКА	103
1. Појам грађанског поступка	103
2. Специфична начела грађанског поступка	106
3. Преглед спорова који се решавају у грађанском поступку	112
4. Надлежност судова у парничном поступку	116
5. Странке у парничном поступку	118
6. Ток парничног поступка	120
7. Издавање платног налога	133
ОСНОВИ ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА	136
1. Појам и значај ванпарничног поступка	136
2. Органи надлежни за вођење ванпарничног поступка	140
3. Странке и други учесници у ванпарничном поступку	142

4. Покретање и ток поступка ванпарничног поступка	143
5. Доказивање и доказна средства у ванпарничном поступку ...	145
6. Одлуке у ванпарничном поступку	149

ОСНОВИ ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА .....

1. Појам и значај извршног поступка	151
2. Врсте извршења	154
3. Органи надлежни за спровођење извршења	161
4. Поступак при извршењу	164
5. Обустављање и одлагање извршења	167
6. Жалбени поступак (поступак по правним лековима)	169

ПРАВНИ ИЗВОРИ .....

Др СТЕВАН ЛИЛИЋ • др СЛАВОЉУБ ПОПОВИЋ

ОСНОВИ ПРАВНИХ ПОСТУПАКА
за IV разред правне и биротехничке школе

Треће, прерађено издање, 2003. године

Издавач

Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, Обилићев венац 5

Ликовни уредник

Тамара Поповић-Новаковић

Лектор

Душица Трифуновић

Графички уредник

Стеван Паковић

Коректор

Зорица Грујичић

Обим: 11 штампарских табака

Формат: 16,5 × 23,5 cm

Тираж: 1000 примерака

Рукопис предат у штампу августа 2003. године.

Штампање завршено септембра 2003. године.

Штампа

МИНЕРВА, Суботица